

ኤልያስ — ቁጥር ዘጠኝ

ነቢዩ ዋሽ

Jeff Pippenger

2023-10-11

ያለፈውን ጽሑፍ “የሐሰት መንፈስ”ን በሚመለከት አንድ ንባብ በማቅረብ ደመደምን። የሚከተለው ከዚያ ንባብ የተወሰደ አንድ አንቀጽ ነው።

“ያልተቀደሱ አገልጋዮች ራሳቸውን በእግዚአብሔር ላይ እያሰለፉ ነው። ክርስቶስንና የዚህን ዓለም አምላክ በአንድ እስትንፋስ እያመሰገኑ ነው። በመናገራቸው ክርስቶስን እንደሚቀበሉ ቢገልጹም፣ በእርግጥ ግን በራባስን ይቀበላሉ፤ በሥራቸውም፣ ‘ይህን ሰው አይደለም፣ በራባስን እንጂ’ ይላሉ። እነዚህን መስመሮች የሚያነቡ ሁሉ ይጠንቀቁ። ሰይጣን ሊያደርግ ስለሚችለው ነገር ትምክህቱን አድርጎአል። ክርስቶስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲኖር የጸለየውን አንድነት እንደሚያፈርስ ያስባል። እርሱ እንዲህ ይላል፡- ‘ልወጣ እኔዳለሁ፤ የምችላቸውን ለማሳት፣ ለመተቸት፣ ለመኮንንና ለማጭበርበር የሐሰት መንፈስ እሆናለሁ።’ ታላቅ ብርሃን፣ ታላቅ ማስረጃ የተሰጣት ቤተ ክርስቲያን የማታለልና የሐሰት ምስክር ልጅን እንድታስተናግድ፣ ያች ቤተ ክርስቲያን ጌታ የላከውን መልእክት ትጥላለች፣ እጅግ የማይገባ አስረጃዎችንና የሐሰት ግምቶችን እንዲሁም የሐሰት ንድፈ ሐሳቦችን ትቀበላለች። ሰይጣን እውነት ምን እንደሆነ ስለሚያውቅ፣ በእነርሱ ሞኝነት ይስቃል።” Testimonies to Ministers, 409.

“የማታለልና የሐሰት ምስክር ልጅ በታላቅ ብርሃንና በታላቅ ማስረጃ የተቀበለች ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ይቀበል፤ እናም ያች ቤተ ክርስቲያን ጌታ የላከውን መልእክት ትጥላለች፣ እጅግ የማይረባ አስረጃዎችንም ሐሰተኛ ግምቶችንና ሐሰተኛ ንድፈ ሐሳቦችን ትቀበላለች።” በ1863፣ ሚሊራዊ አድቪንቴዥም በከሃዲ ፕሮቴስታንቲዥም የተጠቀመውን የማይረባ ሐሰተኛ የትርጓሜ ዘዴ ‘ተመለሰ’፣ እናም ዊልያም ሚሊር በዘሌዋውያን ሃያ ስድስት የሰባቱን ዘመናት የሰጠውን መለየት አልተቀበለም። ‘መመለስ’ የተባለው ርዕሰ ጉዳይ በዘግብቶ አሥራ አራት ውስጥ በነበሩት ዓመፀኞች ተወክሎ ነበር፤ በዚያም አለቃ እንመርጥ ወደ ግብፅም እንመለስ ብለው ቈርጠው ነበር።

እርስ በርሳቸውም፣ አለቃ እንሾም፣ ወደ ግብፅም እንመለስ አሉ። ዘግብቶ 14፡4።

ወደ ክዱዓት ፕሮቴስታንቲዥም “መመለስ” የሚለው ጉዳይ በኤርምያስ ደግሞ ተወክሎ ነበር፤ በምዕራፍ አሥራ አምስት እንደ ተነገረው፣ የወደቁት ፕሮቴስታንቶች ወደ እርሱ ሊመለሱ ይችላሉ ነበር፣ እርሱ ግን ወደ እነርሱ “እንዳይመለስ” ተነግሮት ነበር።

በጨዋታች ጉባኤ አልተቀመጥሁም፣ ደስም አላለኝም፤ እጅህ በእኔ ላይ ስለነበረች ብቻዬን ተቀመጥሁ፤ ቁጥን ሞልተኸኛልና። ሥቃዬ ለምን ዘላቂ ሆነ? ቁስሌስ ለምን የማይፈወስ ሆነ፣ መፈወስንም የሚከለክል? በእውነት ለእኔ እንደ ሐሰተኛ ትሆናለህን? እንደሚጠፋ ውቃዎችስ ትሆናለህን? ስለዚህ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ አንተ ብትመለስ፣ እኔ እንደገና አመጣሃለሁ፣ በፊቴም ትቆማለህ፤ የከበረውንም ከከንቱው ብታወጣ፣ እንደ አፌ ትሆናለህ፤ እነርሱ ወደ አንተ ይመለሱ፣ አንተ ግን ወደ እነርሱ አትመለስ። እኔም ለዚህ ሕዝብ የታጠረ የናስ ቅጥር አደርግሃለሁ፤ እነርሱም ይዋጉሃል፣ ነገር ግን አያሸንፉህም፤ እኔ እታደግህና አድንህ ዘንድ ከአንተ ጋር ነኝና፣ ይላል እግዚአብሔር። ኤርምያስ 15፡17-20።

ምናልባት ወደ ከሃዲ ፕሮቴስታንቲዥም እንዳይመለሱ የሚያስተምረው መርህ በነቢያዊ ምሳሌ እጅግ ግልጽ በሆነ መልኩ የሚታየው፣ ለሰሜኑ ዐሥሩ ነገዶች የመጀመሪያው ንጉሥ ለነበረው ለኢዮርብዓም የግሃዴ

መልእክት ያደረሰው ያልታዘዘው ነቢይ ታሪክ ውስጥ ነው።

ንጉሡም ለእግዚአብሔር ሰው፣ ወደ ቤቴ ከእኔ ጋር ና፣ እረፍትም አግኝ፤ እኔም ዋጋ እሰጥሃለሁ አለው።
እግዚአብሔር ሰውም ለንጉሡ፣ የቤትህን እኩሌታ ብትሰጠኝ እንኳ፣ ከአንተ ጋር አልገባም፤ በዚህም
ስፍራ እንጀራ አልበላም ውኃም አልጠጣም፤ እንዲህ ብሎ በእግዚአብሔር ቃል ታዝዜ ነበርና፣ እንጀራ
አትብላ፣ ውኃም አትጠጣ፣ በመጣህበትም መንገድ አትመለስ ተብሎኝ ነበር አለው። ስለዚህ በሌላ
መንገድ ሄደ፣ ወደ ቤቴልም በመጣበት መንገድ አልተመለሰም። 1 ነገሥት 13፡7-10።

ያልታዘዘው ነቢይ በመጣበት መንገድ እንዳይመለስ ከእግዚአብሔር ተነግሮት ነበር። በሰርዴስ
የተወከለችውን ፕሮቴስታንትነት ትታ የወጣችው ሚሊራዊ አድቪንቲዥም ወደ እርሷ መመለስ
አልነበረባትም። ያልታዘዘው ነቢይ በመጣበት መንገድ እንዳይመለስ ፈጽሞ እያወቀ ሳለ፣ የኢዮርብዓም
መንግሥት ሐሰተኛ ነቢይ እግዚአብሔር ያልታዘዘው ነቢይ ወደ ሐሰተኛው ነቢይ ቤት ተመልሶ ከእርሱ ጋር
እንዲበላ እንዳለ ነገረው። የእግዚአብሔርን መመሪያ ቢቃወምም፣ ያንኑ ነገር አደረገ። አንድ ጊዜ የሐሰተኛውን
ነቢይ ምግብ መብላት ከጀመረ በኋላ፣ መጽሐፍ ቅዱስ የሰማርያ ነቢይ እንደዋሸ በግልጽ ይናገራል።

በቤቴልም አንድ ሽማግሌ ነቢይ ይኖር ነበር፤ ልጆቹም መጥተው የእግዚአብሔር ሰው በዚያ ቀን በቤቴል
ያደረገውን ሥራ ሁሉ ነገሩት፤ ለንጉሡም የተናገረውን ቃል ደግሞ ለአባታቸው ነገሩት። አባታቸውም፡-
በምን መንገድ ሄደ? አላቸው፤ ከይሁዳ የመጣው የእግዚአብሔር ሰው በምን መንገድ እንደ ሄደ ልጆቹ
አይተው ነበርና። እርሱም ለልጆቹ፡- አህያውን አሰናዳልኝ አላቸው። አህያውንም አሰናዳለት፤ እርሱም
በእርስዎ ላይ ተቀምጦ ሄደ፣ የእግዚአብሔርንም ሰው ተከትሎ ሄደ፤ ከዛፍም በታች ተቀምጦ አገኘው።
እርሱም፡- ከይሁዳ የመጣኸው የእግዚአብሔር ሰው አንተ ነህን? አለው። እርሱም፡- እኔ ነኝ አለ።
ከዚያም፡- ከእኔ ጋር ወደ ቤት ና፣ እንጀራም ብላ አለው። እርሱ ግን፡- ከአንተ ጋር ልመለስ ወይም ከአንተ
ጋር ወደ ቤት ልግባ አልችልም፤ በዚህም ቦታ ከአንተ ጋር እንጀራ አልበላም፣ ውኃም አልጠጣም፤
በእግዚአብሔር ቃል፡- በዚያ እንጀራ አትብላ፣ ውኃም አትጠጣ፣ በመጣህበትም መንገድ ተመልሰህ
አትሂድ ተብሎ ተነግሮኛልና አለው። እርሱም፡- እኔ ደግሞ እንዳንተ ነቢይ ነኝ፤ መልአክም በእግዚአብሔር
ቃል፡- እንጀራ ይበላ ውኃም ይጠጣ ዘንድ ወደ ቤትህ ከአንተ ጋር መልሰህ አምጣው ብሎ ተናገረኝ
አለው። ነገር ግን ዋሸው። ስለዚህም ከእርሱ ጋር ተመልሶ ሄደ፣ በቤቴልም እንጀራ በላ፣ ውኃም ጠጣ። 1
ነገሥት 13፡11-19።

የማይታዘዘው ነቢይ ከሰማርያው ሐሰተኛ ነቢይ ጋር በልቶ ጠጣ፤ ይህም ማለት የከሃዲ ነቢይን መልእክት
ተቀብሎ የጌታን መልእክት ግን እንደ ገና አልቀበለም ማለት ነው። ይኸውም በዚያኑ ቀን በታማኝነት
ያደረሰው መልእክት ነበር። መመለስ እንደሌለበት ፈጽሞ ያውቅ ነበር፤ ነገር ግን ሆነ ብሎ አደረገው። እህት
ዋይትም፣ “የማታለል ልጅና የሐሰት ምስክር ታላቅ ብርሃንና ታላቅ ማስረጃ የተሰጣት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ
ተቀባይነት ቢያገኝ፣ ያች ቤተ ክርስቲያን ጌታ የላከውን መልእክት ትጥላለች” ሲሉ ያሳውቁናል። በሚሊራዊያን
ታሪክ ውስጥ የመጀመሪያው መልአክ ምድርን በክብሩ አብርቶ ነበር። በ1840፣ የመጀመሪያው መልአክ
መልእክት በዓለም ሁሉ ያሉ የተልእኮ ጣቢያዎች ሁሉ ተደርሶ ነበር።

“የጌታችን በኃይልና በታላቅ ክብር ወደ ዓለማችን በቅርቡ መምጣቱ የሚናገረው የምሥራች እውነት
ነው፣ እናም በ1840 በእርሱ ማወጅ ብዙ ድምፆች ተነስተው ነበር።” Manuscript Releases, volume
9, 134.

ከጥቂት ጊዜ በኋላ፣ ሚሊራዊ አድቪንቲዥም ወደ ከሃዲ ፕሮቴስታንቲዥም ዘዴ የሆነው “ሐሰት” ተመለሰ፣
እግዚአብሔርም በዌልያም ሚሊር አማካይነት የላከውን “የጌታ መልእክት” ጥለው ተዉ። እነርሱ በኤልያስ
የቀረበውን የሙሴ መልእክት ጥለው ተዉ፤ በሚሊራዊ ታሪክ መጀመሪያ የተቀበለው “ሐሰት” በመጨረሻ
የሚታመነውን “ሐሰት” ይወክላል፤ ለሎዶቅያዊ አድቪንቲዥም ብርቱ ማሳትን የሚያመጣውን “ሐሰት”።

በሚጠፉትም ዘንድ በዓመፅ ማታለያ ሁሉ ይሠራል፤ ለመዳናቸው የሚያበቃቸውን የእውነት ፍቅር አልተቀበሉምና። ስለዚህም ሐሰትን እንዲያምኑ እግዚአብሔር የብርቱ ስሕተትን ይልክባቸዋል፤ እውነትን ያላመኑ ነገር ግን በዓመፅ ደስ ያላቸው ሁሉ እንዲፈረድባቸው። 2 ተሰሎንቄ 2:10-12።

በመጽሐፍ ቅዱሳዊ ትንቢት ስድስተኛው መንግሥት በሚነግሥበት ዘመን፣ ከፕሮቴስታንትነት ቀንድና ከሪፐብሊካኒዝም ቀንድ ትይዩ ታሪኮች ጋር በተያያዘ የኤልያስን ሚና እንደ ምልክት ለማሳየት እንሞክራለን። የ1863 ዓ.ም. ጉዳዮችን ሁሉ በትንቢታዊ መልኩ አንድ ላይ ለማምጣት ያለው አስቸጋሪነት፣ ቢያንስ ለእኔ፣ “ዙሪያዊ ሎጂክ” በሚባለው ጽንሰ-ሐሳብ ዳር የሚደርሱ የተለያዩ እርስ በርሳቸው የተያያዙ መስመሮች ስላሉ ነው። ቀጥተኛ ሎጂክ ሁልጊዜ የተሻለው አቀራረብ ነው፤ ነገር ግን መለኮታዊ እውነቶችን መለየትና እነዚያ እውነቶች እርስ በርሳቸው ያላቸውን ግንኙነቶች ማወቅ አስቸጋሪ ሥራ ነው፤ ምክንያቱም እነርሱ በመጽሐፍ ቅዱስ “እዚህ ጥቂት እዚያ ጥቂት” ሆነው ይገኛሉ።

እውቀትን ለማን ያስተምራል? ትምህርትንስ ለማን ያስረዳል? ከወተት ለተለዩ፣ ከጡትም ለተነጠቁ ነው። ትእዛዝ በትእዛዝ ላይ፣ ትእዛዝ በትእዛዝ ላይ፤ መስመር በመስመር ላይ፣ መስመር በመስመር ላይ፤ ጥቂት እዚህ፣ ጥቂትም እዚያ መሆን አለበት። ኢሳይያስ 28፡9, 10።

ተመሳሳይ መልኩ፣ የእርስዎ የታለመ አድማጮች ከእርስዎ የምትናገሩትን ዋና እውነቶች የሚያውቁ ሰዎችንም ሲያካትት፣ ሌሎች ግን ለዚህ ሁሉ አዲስ ሲሆኑ፣ ይህ ደግሞ አስቸጋሪ ሥራ ነው። በዚህ ጽሑፍ አጠቃላይ እይታ ልሰጥ የምፈልጋቸው እውነቶች ሁሉ ማለት ይቻላል፤ በዕንባቆም ሰንጠረዦች ውስጥ ሊገኙ ይችላሉ። ‘ዙሪያ ዙሪያ የሚሄድ አመክንዮ’ እየተጠቀምሁ እንደሆነ እንዳይመስል፣ በትክክል ወደዚያ ከመድረሳችን በፊት ወዴት እንደምንሄድ አስቀድሜ እነግራችኋለሁ።

በ1863 ላኦዴቅያዊ ሚሊራዊ አድቪንቲዝም የቅንዓት ምስል አቆመ። የቅንዓት ምስሉ ከላኦዴቅያዊ አድቪንቲዝም አራት ትውልዶች መካከል የመጀመሪያውን ይወክላል።

እርሱም እንዲህ አለኝ፤ የሰው ልጅ ሆይ፣ አሁን ዓይኖችህን ወደ ሰሜን አቅጣጫ አንሣ። እኔም ዓይኖቼን ወደ ሰሜን አቅጣጫ አነሣሁ፤ እነሆም፣ በሰሜን በኩል በመሠዊያው በር መግቢያ ላይ ይህ የቅንዓት ምስል ነበረ። ሕዝቅኤል 8፡5።

የሰባተኛው ቀን አድቪንቲስት ቤተ ክርስቲያን አራቱ ትውልዶች በተለያዩ የቅዱስ መጽሐፍ ክፍሎች ውስጥ ተወክለዋል፤ ነገር ግን እኔ ሕዝቅኤል ምዕራፍ ስምንትን እንደ ዋና መመሪያ ነጥብ እጠቀማለሁ። የዚህም ምክንያት ምዕራፍ ስምንት ወደ ምዕራፍ ዘጠኝ ስለሚያስገባ ነው። በሕዝቅኤል ዘጠኝ ውስጥ የመቶ አርባ አራት ሺህ ሰዎች ማኅተም መቀበል በምሳሌ ተቀርጾ ይታያል፤ እና በ Testimonies, volume five ውስጥ እህት ዋይት ይህን እውነታ በግልጽ ሁኔታ ታመለክታለች። በእህት ዋይት አስተያየቶች ውስጥ ማኅተሙ በሚሰጥበት ጊዜ በኢየሩሳሌም ውስጥ ያሉ ሁለት የአምልኮ ክፍሎችን በግልጽ ሁኔታ ትናገራለች። ሕዝቅኤልም እንዲሁ ያደርጋል፤ እና ማኅተሙን የማይቀበለው ክፍል በምዕራፍ ስምንት ተወክሎ ተቀርጿል።

“ስለ ራሳቸው መንፈሳዊ ውድቀት የማይከዙ፣ ስለ ሌሎችም ኃጢአት የማያለቅሱት ወገኖች ያለ እግዚአብሔር ማኅተም ይቀራሉ። ጌታ መልእክተኞቹን፣ በእጃቸው የማጥፊያ መሣሪያ የያዙትን ሰዎች፣ እንዲህ ብሎ ያዘቸዋል፡- ‘በከተማዬ ውስጥ ከእርሱ በኋላ ሂዱ፣ ምቱም፤ ዓይኖችሁ አትራራ፣ አትራራም፤ ሽማግሌንና ወጣትን፣ ቈነጃጅትንና ሕፃናትን፣ ሴቶችንም ፈጽሞ ግደሉ፤ ነገር ግን ምልክቱ ባለበት ሰው ሁሉ አትቅረቡ፤ ከመቅደሴም ጀምሩ። ከዚያም በቤቱ ፊት ከነበሩት ሽማግሌዎች ጀምሩ።”

“በዚህ ስፍራ እናያለን፤ ቤተ ክርስቲያን—የጌታ መቅደስ—የእግዚአብሔር ቁጣ መቅሰፍት በመጀመሪያ የተሰማት እርሷ እንደነበረች። ሽማግሌዎቹ፣ እግዚአብሔር ታላቅ ብርሃን የሰጣቸውና ለሕዝቡ መንፈሳዊ ጥቅሞች ጠባቂዎች ሆነው የቆሙት፣ አደራቸውን ክደው ነበር። እነርሱ እንዲህ ያለ አቋም ወስደው ነበር፤

እንደ ቀድሞ ዘመናት ያሉ ተአምራትንና የእግዚአብሔር ኃይል ልዩ መገለጥን መጠበቅ አያስፈልገንም ብለው። ዘመናች ተለውጠዋል። እነዚህ ቃላት አለመታመናቸውን ያጸናሉ፤ እነርሱም፦ ጌታ መልካም አያደርግም፤ ክፉም አያደርግም ይላሉ። በፍርድ ሕዝቡን ይጎበኝ ዘንድ እጅግ መሐረ ነው ይላሉ። እንዲሁም 'ሰላምና ደኅንነት' የሚለው ጩኸት፣ ከእንግዲህ ወዲህ ድምፃቸውን እንደ መለከት ከፍ አድርገው ለእግዚአብሔር ሕዝብ መተላለፋቸውንና ለያዕቆብ ቤት ኃጢአታቸውን ከማሳየት ፈጽሞ የሚቆጠቡ ሰዎች ዘንድ ይሰማል። እነዚህ የማይጮኹ ዝምተኛ ውሾች የተቀየሙ አምላክ ፍትሐዊ በቀል የሚሰማቸው እነርሱ ናቸው። ወንዶች፣ ደናግል፣ እና ታናናሽ ሕፃናት ሁሉ በአንድነት ይጠፋሉ።”
Testimonies, volume 5, 211.

ስምንተኛው ምዕራፍ በአራቱ ትውልዶች አራተኛው ውስጥ ያሉትን በኢየሩሳሌም የሚገኙትን—“ቤተ ክርስቲያንን”—ለጠላት እንደሚሰግዱ ተመልክተው የተወከሉትን እየገለጸ ነው።

እነርሱም ወደ እግዚአብሔር ቤት ውስጠኛው አደባባይ አገባኝ፤ እነሆም፣ በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ደጅ፣ በረንዳውና መሠዊያው መካከል፣ ወደ ሃያ አምስት የሚጠጉ ሰዎች ነበሩ፤ ጀርባቸውንም ወደ እግዚአብሔር ቤተ መቅደስ መልሰው፣ ፊታቸውን ወደ ምሥራቅ አድርገው፣ ወደ ምሥራቅም ፀሐይን ይሰግዱ ነበር። እነርሱም እንዲህ አላኝ፤ የሰው ልጅ ሆይ፣ ይህን አይተሃልን? የይሁዳ ቤት በዚህ የሚፈጽሙትን ርኩሶቶች መፈጸማቸው ቀላል ነገር ነውን? ምድሪቱን በግፍ ሞልተዋልና፣ እኔንም ያስቁጡ ዘንድ ደግመው ተመልሰዋል፤ እነሆም፣ ቅርንጫፉን ወደ አፍንጫቸው ያቀርባሉ። ስለዚህ እኔ ደግሞ በቀጣ እሠራባቸዋለሁ፤ ዓይኔ አይራራም፣ አልራራላቸውምም፤ በታላቅ ድምፅም በጆሮዬ ቢጮኹ፣ አልሰማቸውም። ሕዝቅኤል 8፡16-18።

ልክ በአሥሩ ሰላዮች ክፉ ወሬ እንደ ሆነው ሁሉ፣ ፀሐይን የሚያመልኩት የዓመፁ ሃያ አምስቱ መሪዎች ደግሞ ጌታን ለቁጥ አስነሥተዋል። የእሑድ ሕግ፣ ነቢያት ወደፊት የሚያመለክቱት “የመቀስቀሻ ቀን” ነው። ምዕራፍ ዘጠኝ በተመሳሳይ የጊዜ ነጥብ ላይ የእግዚአብሔርን ማኅተም የሚቀበሉትን ይገልጻል፤ ምክንያቱም ምዕራፍ ስምንትን በመድገም እና በማስፋት ብቻ ነው።

“ይህ የእግዚአብሔር ባሪያዎች መታተም [ራእይ ሰባት] ለሕዝቅኤል በራእይ የተገለጠለት ያው ነው።”
Testimonies to Ministers, 445.

በ1863 ዓ.ም. የመጀመሪያው ትውልድ የሎዶቅያ አድቪንቲዝም በምድረ በዳ መንከራተቱን ጀመረ። በ1863 ዓ.ም. የቅንኦትን ምስል የሚለይ ትንቢታዊ ታሪክ የአሮን የወርቅ ጥጃ ነበር። የወርቅ ጥጃው ትንቢታዊ ባህሪያት የአውሬ ምስል መሆኑና ወርቅ መሆኑ ናቸው። ወርቅ የባቢሎን ምልክት ነው፤ ስለዚህ የአሮን የወርቅ ጥጃ የባቢሎን አውሬ ምስል ነበር። የአውሬው ምስል የሚገለጸው ቤተ ክርስቲያንና መንግሥት በተቀላቀሉበት፣ በዚያም ግንኙነት ውስጥ ቤተ ክርስቲያን ቁጥጥር የምታደርግበት አንድነት ብቻ ነው።

“ነገር ግን 'ለአውሬው የተሠራው ምስል' ምንድን ነው? እና እንዴት ሊሠራ ነው? ምስሉ በሁለት ቀንዶች ባለው አውሬ የተሠራ ነው፣ እናም ለአውሬው ምስል ነው። ደግሞም የአውሬው ምስል ተብሎ ይጠራል። እንግዲህ ምስሉ ምን እንደሚመስልና እንዴት ሊሠራ እንደሚገባ ለማወቅ፣ የአውሬውን ራሱን ባሕርይ—ጳጳሳዊ ሥርዓቱን—ማጥናት ይኖርብናል።

“ቀደምት ቤተ ክርስቲያን ከወንጌል ቅንነት ርቃ በመሄድ አረማዊ ሥርዓቶችንና ልማዶችን በተቀበለች ጊዜ ተበላሽች፤ የእግዚአብሔርንም መንፈስና ኃይል አጣች፤ እናም የሕዝቡን ሕሊና ለመቆጣጠር የዓለማዊ ሥልጣንን ድጋፍ ፈለገች። የዚህም ውጤት ጳጳሳዊነት ሆነ፤ ይህም የመንግሥትን ሥልጣን የተቆጣጠረች እና ለራሷ ዓላማ ማስፈጸሚያ ያደረገችው ቤተ ክርስቲያን ነበረች፤ በተለይም 'መናፍቅነትን' ለመቅጣት። አሜሪካ የአውሬውን ምስል እንድትሠራ የሃይማኖት ኃይሉ የመንግሥትን ሥልጣን እንዲህ ያለ ሁኔታ መቆጣጠር አለበት፤ እንዲሁም የመንግሥት ሥልጣን በቤተ ክርስቲያን ራሷ

ዓላማ ለማስፈጸም እንዲውል መደረግ አለበት።” The Great Controversy, 443.

በአድን የተሠራው ጥጃ ሙሴ ዐሥሩን ትእዛዛት ሲቀበል ተሠራ። ሁለተኛው ትእዛዝ ጣዖታትን ማምለክ ይከለክላል፤ እግዚአብሔርንም ቀናተኛ አምላክ ብሎ በመጥራት የባሕርይን ከፊል መግለጫ ያካትታል።

ለራስህ የተቀረጸ ምስል ወይም በላይ በሰማይ ያለውን ወይም በታች በምድር ያለውን ወይም ከምድር በታች በውኃ ያለውን ማንኛውንም ምሳሌ አታድርግልህ፤ ለእነርሱም አትስገድ። አታገልግላቸውም፤ እኔ እግዚአብሔር አምላክህ ቀናተኛ አምላክ ነኝና። የሚጠሉኝን የአባቶችን ኃጢአት በልጆች ላይ እስከ ሦስተኛና አራተኛ ትውልድ ድረስ እቀጣለሁ፤ እኔንም ለሚወዱኝ ትእዛዜን ለሚጠብቁ እስከ ሺህ ትውልድ ምሕረትን አደርጋለሁ። ዘፀአት 20፡4-6።

የአድን የወርቅ ጥጃ ምስል ጣዖት ስለሆነ፤ ሙሴን የዐሥርቱን ትእዛዛት የመጀመሪያዎቹን ሁለት ጽላቶች ጥሎ እንዲሰብር ያስገደደውን ጽድቅ ቀጣ ስላመነጩ፤ የቅናት ምስልን ይወክላል። የ1863 የሐሰት ሰንጠረዥ በአድን የወርቅ ጥጃ እንደተወከለ ለማሳየት እንፈልጋለን። የወርቅ ጥጃው ሐሰተኛ አምላክን ስለወከለ፤ የእግዚአብሔር ቅናት በአድን የወርቅ ጥጃ ላይ ተገለጠ። ጥጃው የእግዚአብሔር ሐሰተኛ ውክልና ነበር። አድንም ያ ከግብጽ ባርነት ያወጧቸውን አማልክት እንደሚወክል አወጀ። ሙሴ በዚያው ታሪክ የሰበራቸው ሁለቱ ጽላቶች፤ ከግብጽ በእርግጥ ያወጣቸው የእውነተኛው አምላክ ባሕርይ “ግልባጭ” ነበሩ። በ1863 የተዘጋጀው የሐሰት ሰንጠረዥ የቅናት ምስል ነው። ምክንያቱም የሙሴን መሐለ ሰባት ዘመናት በማስወገድ የዕንባቆም ምዕራፍ ሁለትን ሁለት ጽላቶች ሰብኛልና።

«የ1843 ሰንጠረዥ በጌታ እጅ እንደተመራ አይቻለሁ፤ ሊለወጥም እንደማይገባው፤ ቁጥሮቹም እርሱ እንደፈለገው እንደነበሩ፤ እጁም በአንዳንድ ቁጥሮች ላይ እንደነበረች እና ስህተትን እንደሸፈነች፤ እጁ እስኪነሣ ድረስ ማንም እንዳያየው።» Early Writings, 74, 75.

ከዚህም በላይ ኤሊን ኋይት የ1843 ዓ.ም. ሰንጠረዥ እንዳይለወጥ በተሰጠው ትእዛዝ ላይ፤ “ከመንፈስ ቅዱስ መገለጥ በቀር” የሚለውን ገደብ ጨምራለች።

“አድጌው ሰንጠረዥ በጌታ እንደተመራ አየሁ፤ ከእርሱም አንዲት ምልክት እንኳ በመንፈስ መገለጥ ሳይሆን ሊለወጥ እንደማይገባ አየሁ። በሰንጠረዥ ላይ ያሉት ምልክቶች እግዚአብሔር እንዲሆኑ እንደወደደ እንደነበሩ አየሁ፤ እጁም ከምልክቶቹ አንዳንዶቹ ውስጥ ያለ ስህተት እንዳይታይ ከላይ እንደሸፈነው፤ እጁ እስኪነሣ ድረስም ማንም እንዳያየው አየሁ።” Spalding and Magan, 2.

ጄምስና ኤሊን ዋይት ከአቲስ ኒኮል ቤተሰብ ጋር ይኖሩ ነበር፤ በዚያን ጊዜም ኒኮል ቤተሰብ የ1850 ገበታውን አዘጋጅተው አሳተሙ። በ1850 ገበታው ላይ “የተቀየረው” ነገር ብቻ፤ በ1843 ገበታው ላይ ተመልክቶ የነበረውን ‘1843’ ዓመት በ‘1844’ ዓመት መተካት ነበር። “የተቀየረው” ነገር ብቻ፤ እግዚአብሔር እጁን በላይ ያኖረበት የነበረውን “ስህተት” ማረም ብቻ ነበር። የነቢይቱ መንፈሳዊ ነፍስ በዚያው ቤት ውስጥ ነበረ፤ በዚያም 1843 ገበታው ወደ 1850 ገበታ “ተቀይሮ” ነበር፤ እናም በ1843 ገበታው ላይ እንደነበረው ሁሉ፤ የዘሌዋውያን ሃያ ስድስት ሰባቱ ጊዜያት በዚያ ገበታ ላይ እንደ ቅዱስ መታሰቢያ ተጠብቀው ቀሩ።

ሁለተኛው ትእዛዝ የዚህን ትንቢታዊ እንቅስቃሴ ሌላ ክፍል ያካትታል፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር የሚፈጸመውን ኃጢአት ለመቅጣት እስከሚመጣበት ድረስ ትውልዶችን እንደሚቈጥር ይገልጻል። 1863 ዓ.ም. የሰባተኛው ቀን አድጌንቲስት ቤተ ክርስቲያን ከአራት ትውልዶች መካከል የመጀመሪያዎ የተጀመረችበት ነበር፤ ምክንያቱም የሚለራውያን እንቅስቃሴ በዚያ ጊዜ ተጠናቆ ነበር።

የአሥሩ ትእዛዛት ሁለቱ ጽላቶች የዕንባቆምን ሁለቱ ጽላቶች ይመስላሉ፤ ነገር ግን ኃጢአትን የያዘ ብቸኛው ቀርባን በነበረው በመቅደሱ አገልግሎት ውስጥ የዴንጤቆስጤ ሁለቱን የማወዛወዝ እንጀራዎች ደግሞ ይመስላሉ። በአሥሩ ትእዛዛት መሰጠት ጊዜ የተገለጠው የእግዚአብሔር ኃይል፤ በዴንጤቆስጤ መፍሰስ ጊዜ

የተገለጠው የእግዚአብሔር ኃይል፣ እንዲሁም በሚለራውያን ሁለቱ ሰንጠረዦች ታሪክ ውስጥ የተገለጠው የእግዚአብሔር ኃይል፣ ሁሉም በኋለኛው ዝናብ ውስጥ ስለሚሆነው የመንፈስ ቅዱስ መፍሰስ የመጨረሻ መገለጥን ይመስላሉ። የዴንጌቆስጤ ሁለቱ የማወዛወዝ እንጀራዎች በኋለኛው ዝናብ ጊዜ እንደ ሰንደቅ የሚከፍ መቶ አርባ አራት ሺህ ይወክላሉ።

የዴንጌቆስጤ ማዕበል እንጀራዎች ኃጢአትን የሚወክል “እርሾ” ያለባቸው እንዲዘጋጁ ነበር፤ ነገር ግን እርሾው በመጋገር ሂደት ተደምስሶ ነበር።

በዚያ መካከል ስፍር የሌለው ብዙ ሕዝብ ተሰብስቦ እርስ በርሳቸው እስኪረጋገጡ ድረስ፣ እርሱ ከሁሉ በፊት ለደቀ መዛሙርቱ መናገር ጀመረ፤ የፈረሳውያንን እርሾ፣ ማለትም ግብዝነትን፣ ተጠንቀቁ። ሉቃስ 12፡1።

የማወዛወዙ እንጀራዎች የበኩራት መባ ነበሩ።

ከመኖሪያችሁ ሁለት የሚውለበለቡ እንጀራዎችን፣ እያንዳንዳቸው ከአሥራት ሁለት ክፍል የተዘጋጁ፣ ታመጡ ዘንድ ነው፤ እነርሱም ከጥሩ ዱቄት ይሁኑ፤ በእርሾ የተጋገሩ ይሁኑ፤ እነርሱ ለእግዚአብሔር በኩራት ፍሬዎች ናቸው። ዘሌዋውያን 23፡17።

አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ በመጨረሻዎቹ ዘመናት የበኩራት መባ ናቸው።

እኔም ተመለከትሁ፤ እነሆም፡ በጽዮን ተራራ ላይ በግ ቆሞ ነበር፤ ከእርሱም ጋር መቶ አርባ አራት ሺህ ሰዎች ነበሩ። የአባቱም ስም በግንባራቸው ላይ ተጽፎ ነበር። ከሰማይም ድምፅ ሰማሁ፡ እንደ ብዙ ውኆች ድምፅ እና እንደ ታላቅ ነጉድጓድ ድምፅ ያለ፤ የሰማሁትም ድምፅ በበገናቸው የሚዘምሩ በገና ደረቦች ድምፅ ነበር። በዙፋኑም ፊት፣ በአራቱም ፍጥረታት ፊት፣ በሽማግሌዎችም ፊት አዲስ መዝሙር እንደሚሆን ዘመሩ፤ ከምድርም የተዋጁት እነዚያ መቶ አርባ አራት ሺህ ብቻ በቀር ያንን መዝሙር ማንም ሊማር አልቻለም። እነዚህ በሴቶች ያልተረከሱ ናቸው፤ ድንግልናን ጠብቀዋል። እነዚህ በግ ወደሚሄድበት ሁሉ የሚከተሉት ናቸው። እነዚህ ለእግዚአብሔርና ለበጉ በኩራት ይሆኑ ዘንድ ከሰዎች መካከል ተዋጁ። በአፋቸውም ሽንገላ አልተገኘባቸውም፤ በእግዚአብሔር ዙፋን ፊት ነውር የሌለባቸው ናቸውና። ራእይ 14፡1-5።

በመጨረሻዎቹ ዘመናት ፈጽሞ የማይሞቱት እና በኤልያስ የተወከሉት የአምላኪዎች ወገን፣ ኃጢአትን ሙሉ በሙሉ ድል አድርገው ይሆናሉ፤ ምክንያቱም በቃል ኪዳኑ መልእክተኛ በእነርሱ ላይ የሚመጣው የመንጻት እሳት፣ ከሌዊ ልጆች እርሾውን ፈጽሞ አብስሎ ያወግደዋልና።

እነሆ፡ መንገዱን በፊቱ ያዘጋጅ ዘንድ መልእክተኛዬን እልካለሁ፤ እናንተም የምትፈልጉት ጌታ ድንገት ወደ ቤተ መቅደሱ ይመጣል፤ እነሆ፡ የምትደሰቱበት የቃል ኪዳኑ መልእክተኛ ይመጣል፡ ይላል የሠራዊት ጌታ። ነገር ግን የመምጣቱን ቀን ማን ሊታገሥ ይችላል? ሲገለጥስ ማን ሊቆም ይችላል? እርሱ እንደ አቅላጫ እሳት እና እንደ አጣቢዎች ሳሙና ነውና። ብርን እንደሚያቅላጭና እንደሚያነጻም ተቀምጦ ይሠራል፤ የሌዊንም ልጆች ያነጻል፡ እንደ ወርቅና ብርም ያጥራቸዋል፡ እነርሱም በጽድቅ መሥዋዕትን ለጌታ ያቀርቡ ዘንድ። በዚያን ጊዜ የይሁዳና የኢየሩሳሌም መሥዋዕት እንደ ቀድሞው ዘመንና እንደ አስቀድሞው ዓመታት በጌታ ፊት የተወደደ ይሆናል። ሚልክያስ 3፡1-4።

መባው “እንደ ቀድሞ ዘመን ቀኖች” የተባለው የዴንጌቆስጤ የሁለት እንጀራዎች የማዕበል መባ ነው። በጎዳናዎች ላይ የተገደሉትን ሁለቱን ነቢያት የሚለይ መባ ሆኖ ወደ ላይ ተነሣ፤ እነርሱም በእሁድ ሕግ ቀውስ መጀመሪያ ላይ እንደ ሰንደቅ ወደ ሰማይ ይነሣሉ።

አሮን ወርቃማውን ጥጃ ባደረገ ጊዜ፣ ያ ጥጃ ከግብፅ ያወጣቸው አማልክት ነው ብሎ አወጀ፤ ከዚያም ለጌታ በዓል እንዲሆን አወገደ።

ከእጃቸውም ተቀብሎ፣ በመቅረጫ መሣሪያ አበጀው፤ የቀለጠ ጥጃም አደረገው፤ እነርሱም፡- እስራኤል ሆይ፣ ከግብፅ ምድር ያወጡህ አማልክትህ እነዚህ ናቸው አሉ። አሮንም አይቶ በፊቱ መሠዊያ ሠራ፤ አሮንም አዋጅ አድርጎ፡- ነገ ለእግዚአብሔር በዓል ነው አለ። ዘፀአት 32፡4፣ 5።

ሰሜናዊው የእስራኤል መንግሥት ከደቡባዊው የይሁዳ መንግሥት በተለየ ጊዜ፣ የእስራኤል የመጀመሪያው ንጉሥ ዮሮብዓም በዐላማ በሁለት ከተሞች የሐሰት አምልኮ ሥርዓት አስገባ፤ ሁለቱ የወርቅ ጥጃዎቹ ከግብፅ ያወጡአቸው አማልክት ናቸው ብሎ እንደ አሮን ተመሳሳይ መግለጫ ሰጠ፤ እንዲሁም አሮን እንዳደረገው የሐሰት በዓል ሾመ።

ኢዮርብዓምም በልቡ። አሁን መንግሥቱ ወደ ዳዊት ቤት ይመለሳል፤ ይህ ሕዝብ በኢየሩሳሌም ባለው በእግዚአብሔር ቤት መሥዋዕት ለማቅረብ ቢወጣ፣ የዚህ ሕዝብ ልብ ወደ ጌታቸው፣ ወደ ይሁዳ ንጉሥ ወደ ዮሮብዓም እንደገና ይመለሳል፤ እኔንም ይገድሉኛል፤ ወደ ይሁዳ ንጉሥ ወደ ዮሮብዓምም ይመለሳሉ አለ። ንጉሡም ምክር ካደረገ በኋላ ሁለት የወርቅ ጥጃዎችን ሠራ፣ እንዲሁም አላቸው፡- ወደ ኢየሩሳሌም መውጣት ለእናንተ እጅግ ነው፤ እነሆ፣ እስራኤል ሆይ፣ ከግብፅ ምድር ያወጡህ አማልክቶችህ። አንዱንም በቤቴል አኖረ፣ ሌላውንም በዳን አኖረ። ይህም ነገር ኃጢአት ሆነ፤ ሕዝቡ በአንዱ ፊት ለመስገድ እስከ ዳን ድረስ ይሄድ ነበርና። ደግሞም የኮረብታ መስገጃዎችን ቤት ሠራ፣ ከሌዊ ልጆች ያልሆኑ ከሕዝቡም ዝቅተኞች ካህናትን አደረገ። ኢዮርብዓምም በስምንተኛው ወር፣ በወሩም በአሥራ አምስተኛው ቀን፣ በይሁዳ እንዳለው በዓል የሚመስል በዓል አቆመ፤ በመሠዊያውም ላይ ሠዋ። እንዲሁም በቤቴል ያደረገው ለሠራቸው ጥጃዎች እየሠዋ ነው፤ በቤቴልም የሠራቸውን የኮረብታ መስገጃዎች ካህናት አኖረ። ስለዚህ በልቡ ካሰበው ወር፣ በስምንተኛው ወር በአሥራ አምስተኛው ቀን፣ በቤቴል ባደረገው መሠዊያ ላይ ሠዋ፤ ለእስራኤል ልጆችም በዓል አቆመ፤ በመሠዊያውም ላይ ወጥቶ ዕጣን አጠነ። 1 ነገሥት 12፡26-33።

ዳን ማለት ፍርድ ሲሆን፣ አንድ መንግሥትን ይወክላል፤ ቤተል ደግሞ የእግዚአብሔር ቤት ማለት ነው። እንደ አሮን ዓመፅ ሁሉ በንጉሥ ዮሮብዓም ዓመፅም ምልክቶቹ በአሜሪካ ውስጥ በእሁድ ሕግ ጊዜ በመጨረሻ የሚፈጸመውን የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ጥምረት ያመለክታሉ።

ሕገ-እሁድ በአድቪንቲዥም መጨረሻ ይከሰታል፤ እና በአድቪንቲዥም መጀመሪያ፣ በ1844 የባጋ ወቅት ከፕሮቴስታንት ቀንድ ጋር ተለይቶ የታወቀው እንቅስቃሴ ከሪፐብሊካን ቀንድ ጋር በሕጋዊ መንገድ ተባበረ። ስለዚህ፣ የአሮንና የኢዮርብዓም ዓመፅ 1863ንም ሆነ በቅርቡ የሚመጣውን ሕገ-እሁድ ይወክላል።

ምክንያቱም የቃል ኪዳኑ መልእክተኛ “የሌዊ ልጆችን” እንጂ ከሌሎቹ ነገዶች ማንኛውንም አያነጻም የሚለው፣ በአሮን የወርቅ ጥጃ ዓመፅ ጊዜ ከሙሴ ጋር የቆሙት ሌዋውያን ስለነበሩ ነው። ስለ ታማኝነታቸውም ቀደም ሲል ከእያንዳንዱ ነገድ በኩር ልጆች ሊካተት ተዘጋጅቶ የነበረውን ክህነት የሚወክል ነገድ እነርሱ እንዲሆኑ ተደረጉ፤ ይህም ነው ኢዮርብዓም የሐሰት ክህነቱ ከሌዊ ልጆች እንዳይሆን በብርቱ ያረጋገጠው፣ ከዚህ ይልቅም ክህነቱን “ከሌዊ ልጆች ያልሆኑ ከሕዝቡ ዝቅተኞች” አደረገ።

የሌዊ ልጆች በእሁድ ሕግ ቀውስ ወቅት እንደ ዓላማ ምልክት ወይም እንደ የማወዛወዝ መሥዋዕት በእሳት የሚነጹ ናቸው። በመጨረሻዎቹ ዘመናት ያለው የእሁድ ሕግ ቀውስ ታሪክ፣ በ1863 በተከሰተው ቀውስ ተምሳሌት ተደርጎ ቀድሞ ታይቶ ነበር፤ በዚያን ጊዜ አዲስ ተለይቶ የታወቀው የፕሮቴስታንት ቀንድ በሕጋዊ መንገድ ከሪፐብሊካን ቀንድ ጋር ተያያዘ። አሁን የተጠቀስናቸውን ምንባቦች በዝርዝር ከመመርመራችን በፊት፣ ልንመለከተው የሚገባን አንድ ተጨማሪ የታሪክ መስመር አለ።

ያ መስመር 1856 ዓመት ነው፤ ይህንንም በሚቀጥለው ጽሑፋችን እንመለከታለን።

“ክርስቶስ እንደ ሊቀ ካህናችን ወደ እጅግ ቅዱሱ ስፍራ መምጣቱ፣ ለመቅደሱ ማንጻት፣ በዳንኤል 8:14 እንደተገለጠው፤ የሰው ልጅ ወደ ዘመናት ጥንታዊው መምጣቱ፣ በዳንኤል 7:13 እንደቀረበው፤ እንዲሁም በሚልክያስ እንደተነበየው የጌታ ወደ ቤተ መቅደሱ መምጣት፣ እነዚህ ሁሉ የአንድ እና የዚያው ክስተት መግለጫዎች ናቸው፤ ይህም ደግሞ በማቴዎስ 25 ባለው የአሥሩ ደናግል ምሳሌ ውስጥ በክርስቶስ እንደተገለጸው የሙሽራው ወደ ሰርጉ መምጣት ይወክላል።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 426።